

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel M¼d¼r Yardımcılığı

7/10247
SK: 40

ÇOK İVEDİ

Sayı : B.06.0.SPGY.0.0-026.21 -2010/655798
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Turgut Dİbek

7 5 Temmuz 2010

TBMM BAŐKANLIĐINA

İlgi: BaőbakanlıĐa muhatap 04.11.2009 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/10247-16612/35931 sayılı yazıları.

Kırklareli Milletvekili Turgut Dİbek'in Sayın Başbakanımıza y¼nelttiĐi ve Sayın Baőbakanımızca, kendileri adına eőg¼d¼m¼nde cevaplanması tensip olunan 7/10247 esas numaralı yazılı soru ¼nergesinin yanıtı iliőikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Ahmet DAVUTOĐLU
Dİőİőleri Bakanı

Ek: 2 sayfa

KIRKLARELİ MİLLETVEKİLİ TURGUT DİBEK'İN SAYIN BAŞBAKANIMIZA YÖNELTİĞİ 7/10247 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORULAR

Hürriyet Gazetesi köşe yazarı Cüneyt Ülsever'in 9 Eylül 2009 tarihinde yazdığı "Barzani deniz filosu kuruyor mu?" başlıklı yazısında yer alan bilgilere göre, bölgesel Kürt yönetimi lideri Mesut Barzani, birkaç yıl önce, 166 ülkenin üye olduğu ve dünya deniz ticaretinin çatısı konumundaki Birleşmiş Milletler'in alt birimi Uluslararası Denizcilik Örgütü'ne (IMO) üyelik başvurusu yapmıştır. Irak Devlet Başkanı Celal Talabani de, "Denizle bağlantısı olmayan bir ülkenin ayakta kalma şansının olmayacağını" ifade etmiştir. Kuzey Irak'ın Mersin'den denize açılması üzerine yapılan planlar şu anda net bir şekilde ifade edilmese de, altyapı çalışmalarının uzun zamandır başlatılmış olduğu anlaşılmaktadır.

Bu bilgiler ışığında, Suriye sınırındaki mayınlı arazilerin temizlenmesi ile ortaya çıkacak olan boş alanın Kuzey Irak'tan Suriye sınırı boyunca Akdeniz'e ulaşılacak bir karayolu, demiryolu veya boru hattı (oleoduc) inşa edilerek kullanılabileceği endişesi Cüneyt Ülsever'in yazısında belirtmiş olduğu Irak Devleti ve bölgesel Kürt yönetiminin denize açılma planları ile örtüşmektedir.

Buna göre;

1. Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Devleti ve/veya bölgesel Kürt yönetimi arasında kuzey Irak'ın Türk limanları üzerinden Akdeniz bağlantısı yapılması ile ilgili AKP Hükümetleri döneminde bir görüşme yapılmış mıdır?
2. Kuzey Irak'ın Mersin Limanı üzerinden Akdeniz'e açılması için altyapı çalışmalarının yapıldığı anlaşıldığına göre; Türkiye Cumhuriyeti, Irak Devleti ve /veya bölgesel Kürt yönetimine bu konu ile ilgili bir söz vermiş midir?
3. Kuzey Irak'ın Türkiye üzerinden Akdeniz'e açılması için gerekli olan kara bağlantısının sağlanmasında Suriye sınırındaki mayınlardan temizlenecek araziler mi kullanılacaktır? Bu konu Bakanlar Kurulu'nda hiç gündeme gelmiş midir?

CEVAP

Irak ile ticari, ekonomik ve kültürel alanlardaki ilişkilerimizin Irak'ın bütününe kapsayacak şekilde geliştirilmesi, bu ülkeye yönelik politikamızın temel parametreleri arasında yer almaktadır. Bu çerçevede, Sayın Başbakanımızın ve Irak Başbakanı Nuri El-Maliki'nin başkanlıklarında 15 Ekim 2009 tarihinde Bağdat'ta yapılan Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi Toplantısı neticesinde iki ülke arasında enerjiden ticarete, sağlıktan bayındırlığa, su kaynaklarından ulaştırmaya toplam 48 mutabakat muhtırası imzalanmıştır. Bu muhtıralarla Türkiye ile Irak arasında kapsamlı ekonomik bütünleşmenin de önü açılmış olup, önümüzdeki dönemde Türkiye-Irak ekonomik ve ticari ilişkilerinin daha da gelişmesiyle Türk ve Irak hava limanlarında, Habur Sınır Kapısı'nda, Akdeniz ile Basra Körfezi'ndeki deniz limanlarında mevcut trafiğin artması beklenmektedir.

Öte yandan, Suriye sınırının mayınlardan temizlenmesi konusu ve bu alandaki ihale işlemleri hakkında düzenlemeler içeren "Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasındaki

Kara Sınırı Boyunca Yapılacak Mayın Temizleme Faaliyetleri ile İhale İşlemleri Hakkındaki Kanun" tasarısı, 3 Haziran 2009 tarihinde TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilmiş ve 17 Haziran 2009 günü Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Anılan Kanun gereğince arazinin temizlenmesine ilişkin işlemler Milli Savunma Bakanlığı'nın uhdesinde olup, mayınların temizlenmesi konusunda Bakanlığımız görev alanına giren tek husus, kara mayınlarının kullanım, üretim ve ticaretinin yasaklanması ile stokta ve arazide döşeli bulunan mevcut mayınlarının imhasına ilişkin Ottawa Sözleşmesi yükümlülüklerimizin ilgili kurumlarımız nezdinde takibi ve bu alanda sağlanan gelişmelerin uluslararası planda paylaşılmasından ibarettir.

Arazinin mayınlardan temizlenmesi sonrasında kullanımı konusu da keza Bakanlığımız görev alanına girmemektedir.